

Тишко Д.,
кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри ортопедичної стоматології
НМУ імені О.О. Богомольця

НАПРЯМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ

Медичний туризм як суспільне явище хоч і не є новим для сучасної науки, проте як об'єкт державного управління в науці почав розглядати лише в останні роки. Певним чином така ситуація обумовлена рядом суб'єктивних причин світового та національного рівня, що вплинули як на галузь туризму та системи охорони здоров'я так і на інші галузі національної економіки. Зокрема:

- COVID-19, що зумовив світову пандемію і як наслідок закриття кордонів (неможливість міждержавного та міжконтинентального руху населення), зменшення ділової активності (спричинило зменшення доходів домогосподарств і як наслідок неможливість придбати послуги медичного туризму, особливо в сфері стоматології, пластичної хірургії та косметології) та інше;

- повномасштабне вторгнення держави на суверенну територію України призвело до значного зменшення потоку туристів, що користуються послугами медичного туризму, що обумовлено відтоком висококваліфікованих медичних кадрів та неможливістю забезпечити відповідний рівень безпеки туристів.

В умовах повоєнної відбудови України та необхідністю активізації усіх галузей національної економіки є потреба в розширенні спектру медичних послуг, що реалізують іноземцям в якості послуги медичного туризму. Важливим завданням також залишається формування каналів реалізації послуг виїзного медичного туризму для зменшення навантаження та вітчизняну систему охорони здоров'я, особливо в специфічних видах медичних послуг, які не можливо в повному обсязі або на високому якісному рівні реалізувати на території України.

Для забезпечення зазначеного пропонуємо два напрями розширення структури системи державного управління медичним туризмом.

Варіант 1. Розширення структури діючих суб'єктів державного управління. За даним варіантом є необхідність розширення функцій та вповноважень окремих суб'єктів державного управління, зокрема:

1. Міністерство охорони здоров'я України. При даному Міністерстві пропонуємо створити Департамент медичного туризму (виїзного та в'їзного). Основними функціями зазначеного Департаменту мають стати:

- ліцензування суб'єктів туристичної діяльності, які реалізують послуги медичного туризму для іноземців, які планують отримати медичні послуги у вітчизняних закладах охорони здоров'я;

- ліцензування суб'єктів туристичної діяльності, які реалізують послуги медичного туризму для громадян України, які планують отримати медичні послуги у зарубіжних закладах охорони здоров'я;

- формування мережі закладів охорони здоров'я (приватної, державної та комунальної форми власності), які мають право реалізовувати медичні послуги іноземцям;

- налагодити комунікаційні канали між суб'єктами державного управління та закладами охорони здоров'я зарубіжних країн в контексті супроводу пацієнтів в межах послуги медичного туризму.

2. Національна служба здоров'я України – «є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення. Діяльність НСЗУ спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра охорони здоров'я» [1]. Розширення повноважень в контексті державного регулювання медичного туризму передбачає утворення відділу з питань фінансування медичних послуг в іноземних закладів охорони здоров'я. До повноважень зазначеного суб'єкту державного управління пропонуємо віднести:

- розробка механізму фінансування (повного або часткового) медичні послуги громадян України, які отримують медичні послуги в закордонних закладах охорони здоров'я в рамках послуг медичного туризму. Зокрема, це стосується цивільних осіб, які постраждали в наслідок війни (а першу чергу дітей) та військових, які потребують специфічних видів лікування, яке можливо отримати лише закордоном;

- формування мережі суб'єктів туристичної діяльності, які надають послуги медичного туризму та можуть вважатися туристичними операторами, яким надається перевага (особливий рівень довіри з боку держави) при фінансуванні медичних послуг закордонних закладів охорони здоров'я для громадян України.

3 Державне агентство розвитку туризму України. Досліджуючи діяльність зазначеного агентства вище визначенні нові завдання, які розширюють сферу повноважень досліджуваного суб'єкту державного управління. Для їх реалізації пропонуємо внести зміни до організаційної структури шляхом утворення відділу з підтримки медичного туризму. До повноважень зазначеного структурного підрозділу пропонуємо віднести:

- розробка процедури та її реалізації щодо ліцензування туристичних операторів, які реалізовуватимуть послуги медичного туризму та зареєстровані як суб'єкти господарської діяльності в Україні;

- розробка процедури та її реалізації щодо акредитації туристичних операторів, які реалізовуватимуть послуги медичного туризму в Україні, але зареєстровані як суб'єкти господарської діяльності закордоном;

- формування та реалізація заходів з популяризації медичного туризму в Україні та популяризації вітчизняної системи охорони здоров'я закордоном для залучення іноземних громадян в якості суб'єктів, що користуються послугами медичного туризму.

4. Державна служба статистики. Зазначений суб'єкт державного управління має стати ключовим в формуванні державної політики забезпечення розвитку медичного туризму в частинні формуванні інформаційного простору через розробку та реалізації механізму статистики медичного туризму. Для цього пропонуємо утворення відділу з питань збору, аналізу та представленні інформації про медичний туризм. Більш детальніше система статистики медичного туризму буде розкрита в наступних параграфах.

Варіант 2. Створення нових структур - Утворення Державного агентства розвитку медичного туризму. До повноважень зазначеного суб'єкту державного управління пропонуємо віднести:

- взаємодія із центральними органами виконавчої влади;

- розробка та впровадження системи ліцензування ЗОЗ, що реалізують медичні послуги іноземцям;
- взаємодія із ЗОЗ іноземних країн;
- розробка та впровадження нормативних актів, що регулюють медичний туризм;
- розробка та впровадження системи регулювання суб'єктів туристичної діяльності.

Таким чином, проведені дослідження системи суб'єктів державного управління, що реалізують державну політику забезпечення розвитку медичного туризму дозволило сформулювати комплексне бачення розвитку діяльності органів центральної виконавчої влади. Надано характеристику діяльності кожному органу та ідентифіковано їх завдання в контексті розвитку медичного туризму

Список використаних джерел:

1. Про Національну службу здоров'я України. URL: <https://nszu.gov.ua/pro-nszu>.